תוספתא · דפוס וילנא · סדר טהרות

תוספתא עוקצין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספתא עוקצין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספתא-עוקצין/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 4
פרק ג 6

פרק א

א העוקץ ענב מטמא ומיטמא <ומצא> עלי שום ועלי בצלים והקפלוטות לחין מיטמאין ומטמאין <ומצטרפין יבשין מטמאין ומיטמאין> ואין מצטרפים. שורשי השבת מיטמאין ומטמאין ומצטרפין דברי ר"מ ר' יהודה אומר הנוגע בעמוד טמא בסיב ובשער טהור.

ב ר' אליעזר אומר הסיג של אשכול של רצפות מפני שהוא שומר את האוכל שרשי כל הנעקרין לא מיטמאין ולא מטמאין ולא מצטרפים ר' יהודה אומר סלעים של שבלים כנגד האוכל טמא שלא כנגד האוכל טהור מפני שהן נשפכין. אגד את הכריכה בין לפנים מכשיעור בין יתר מכשיעור אינו טמא אלא <עד> כשיעור בלבד. והמקטף מלילות להכניסן לתוך ביתן שיעורן טפח. מכבדת של תרומה ששייר בהן אחת טמאה וכו היד חיבור לה והשרביטין אינן חיבור זה לזה.

ג יד הפרכין שהיה יתרת טפח מכאן וטפח מכאן מכבדת של תמרה שהיא יתרה מד' טפחים וקנה של שבלים שהוא יתר משלשה טפחים ושאר כל הנקצרים לא מיטמאין ולא מטמאין ולא מצטרפין ר' יוסי אומר אם ליקטן לתלותן חופתו על פתח חנותו הרי אלו טמאין. תבואה שנפססה בגורן לא טמאה ולא מטמאה ולא מצטרפת ר' יוסי אומר מצטרפת מפני שהותכה בעתר וכן היה ר' יוסי אומר עוקצי האובשים והתפוחים והאתרוגים שלקטן לתלותן בחופתו על פתח חנותו אלו הן טמאין וכן היה ר' יוסי אומר שרשי חלפות התרדין טמאין מפני שהן נמכרין עמהן וכן היה ר' יוסי אומר עוקץ דלעת טמא מפני שנשלק עמה. ר"ש אומר עוקץ מרחפות טמא מפני שנאכל עמה ור"א בר' יוסי אומר עוקץ הקפרס שלשה טפחים.

ד קליפה של שום שנפל משקין על אחד מהן הוא טמא וחבירו טהור שאין חיבור אדם חיבור. אתרוג שנפרץ ותחבו בכוש או בקיסם ה"ז אינו חיבור חיבורי אדם חיבור עיסה שלש במי פירות הרי זו טהורה שאין לך שהוא מחבר את האוכלין אלא שבעה משקין בלבד. אמרו לו לר' יהודה לא יד ולא שומר היה לא מטמאה ולא מיטמאה ולא מצטרפת עמהן. עוקץ הרימון טמא ר' אליעזר אומר הנוגע בעמוד טמא בשיער ובמסרק טמא.

פרק ב

א רוטב שנאכל חציו וחציו קיים כנגד האוכל מצטרף שלא כנגד האוכל אין מצטרף ביבשה כנגד האוכל טמא שלא כנגד האוכל טהור דברי ר"מ וחכ"א ביבשה הכל טהור. ברוטב כנגד האוכל מצטרף שלא כנגד האוכל אין מצטרף עלי סיאה אזוב וקורנית כנגד

האוכל מצטרף ואיזהו כנגד האוכלין רבי אומר עד חלל עצם שיש עמו שיתיבש וכן מוח שבקולית כנגד האוכל מצטרף ואיזה הוא כנגד האוכל אם יש שם חלל עד חלל אם אין שם חלל אינו טמא אלא חיסום העליון בלבד. ר' יהודה אומר קולית שיש עליה כזית בשר גורר את כולה לטומאה. ור' ישמעאל אומר רואין את הבשר שעליה שאם ימתח ויש בו כדי להקיפו בחוט עוכבו כנגדו מצטרף.

ב העצמות והגידין הקרנים והטלפים מצטרפין לטמא טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבלות שכל נעשין הן ידות לטמא טומאת נבלות. הרוטב שנתנו על גבי חתיכות להקפותן וכן גריסין שנתנן ע"ג פרוסות <ללותתן> הנוגע בין ברוטב בין בחתיכות בין במקפה בין בפרוסות הרי אלו חיבור התמרים והגרוגרות ששלקן ונעשו אום חבור. רבי אומר אם ללותתן חיבור אם להוציא את מימיהן אינן חבור. הרואה תפוחה משתערה כמין שהיא תפוחה צריך למערה האגוז והשקד והתמרה והמתקרקשים משערין כמות שהן.

ג המחתך לבשל כיון שקרצו אינו חבור. לכבוש ולשלוק ולהניח על השלחן חבור עד שיתחיל לפרק. קליפי פולין וקליפי תורמוסין זרקן אין מטמאין טומאת אוכלין כנסן לאוכלין מטמאין טומאת אוכלין קליפי מלפון אע"פ שאין בהן מטמאין טומאת אוכלין גרעיני זיתים וגרעיני תמרים אע"פ ששלקן לאוכלין אינן מטמאין טומאת אוכלין וגרעיני הריחים אע"פ שכנסן לאוכלין אין מטמאין טומאת אוכלין. שלקן לאוכלין אין מטמא טומאת אוכלין. החרצנין והזגין אע"פ שכנסן למשקה בטלה דעתו ירקות שיבשו באיביהן כגון כרוב ודלעת שיבשו באיביהן אין מטמאין טומאת אוכלין. לקטן ויבשן מטמאין טומאת אוכלין.

ד אילן נכששח ובו פירות הרי הן כתלושין יבש ובו פירות הרי הן כמחוברין. שנימוק חציה וחציה קיים ה"ז אינו חיבור. נמוק האמצעי והצדדין קיימין אין הצדדין חיבור זה את זה. רמון שנמוק חציו וחציו קיים ה"ז אינו חיבור. נמוק האמצעי והצדדין קיימין אין הצדדין חיבור זה לזה. התחיל לפרק באגוזין [ולפקל] בבצלים אע"פ שיש לפניו ק' כור ה"ז אינו חיבור ובן עזאי אומר טהרו שלשתן.

ה מלפון שחתכו ונתנו על השלחן חיבור עד שיתחיל לפרק. התחיל לפרק חתיכה וכל העולה עמה חיבור והשאר אינה חיבור. פיקה התחתונה חיבור לעצמה ואינו הוא חיבור לחתיכת. היו ב' או ג' והתחיל בא' מהן זה שהתחיל בו חיבור והשאר אינו חיבור ובן עזאי אומר טהרו שלשתן וחכ"א אפי' אמר חציו אני אוכל שחרית וחציו אני אוכל בין הערבים. זה שהתחיל בו חיבור והשאר אינו חיבור. האגוזין והשקדין אע"פ שריסס חיבור עד שיגיע לפרק.

ו מצא שלוקה וביצה טורמיטה אע"פ שריסס חיבור עד שיגיע לקלף. ביצה שנתבשלה בקליפתה כולה חיבור שער שבראשי כבשים ושער שבזקן תישים אע"פ שפשפשן באור עד שיתחיל לתלש. כנפי חגבים וקשקשי דגים אע"פ שהעביר סכין עליהן חיבור עד שיתחיל לקלף.

ז עציץ נקוב שנתנו על גבי שתי יתידות אפי' גבוה מן הארץ אמה אינו מכשיר את הזרעים בד"א מלמטה אבל מן הצד הרי זה מכשיר את הזרעים אם יש על גב הנקב עפר כל שהוא אינו מכשיר את הזרעים.

ח טבלא שיש לה לבזבזין והטה על צדה מכשרת <את הזרעים> היה משקה בעציץ שאינו נקוב ונפלו משקין על גבי הקישות ונטמאת הגדולה ויצאת חוץ לעציץ טהורה.

פרק ג

א דגים טהורין וחגבים טהורין בכל מקום דגים טמאין וחגבים טמאין בכפרין צריכים הכשר ואין צריכים מחשבה חלב מתה בכל מקום צריכה הכשר ואין צריכה מחשבה מפני שהיא מגופה. חלב שחוטה בכפרים צריכה מחשבה והכשר. אמר ר"ע שונה חלב שחוטה בכפרים <שהוא> צריכה מחשבה ואין צריכה הכשר מפני שהוכשר בשחיטה. אמרתי לו למדתני בעולשין שקלטן והרי הן של בהמה ואח"כ חישב עליהן לאדם שאין צריכין הכשר שני אם יש עליהן משקה טופח הוכשרו חזר ר"ע להיות שונה <כן> כדברי ר' יהודה.

ב חלב בהמה טמאה <ה"ז> טמא. חלב חיה בין טמאה בין טהורה הרי היא כגופה. חלב נבלה <וחלב> וטרפה ה"ז מותר בהנאה שנאמר (ויקרא ז) וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה. החותך בשר מאבר מן החי ואח"כ חשב עליו ואח"כ חתכו אינו צריך הכשר.

ג א"ר יוסי מפני מה אמרו נבלת העוף טהור אינה צריכה הכשר מפני שהיא מטמאה טומאה חמורה וכל המטמא טומאה חמורה אינו צריך הכשר.

ד ואלו הן פריצי זיתים וענבים היוצאין מתחת הקדרה מנגפת הזוגין כנסן לאוכלין מטמא טומאת אוכלין החרצנין והזגין שכנסן לאוכלין בטלה דעתו. מודה ר' יוחנן בן נורי בעגין ובשר ששלקן עד שלא באו לעונת המעשרות שהן מטמאין טומאת אוכלין. ומפני הסופות מטמאין טומאת אוכלין מפני הקרוסטמלין והפרישין והעוזרדין בעונתן למעשרות אין מטמאין טומאת אוכלין פחות מכאן <או> ששלקן מטמאין טומאת

אוכלין. ר' נחמיה אומר זיתים ובשר שסחטן עד שלא באו לעונת המעשרות משקה היוצא מהן טהור שאינו אלא שרף.

ה לולבי הזרדין והחרובין עד שלא המתיקו אין מטמאין טומאת אוכלין משהמתיקו מטמאין טומאת אוכלין אבל הלוף והחרדל והתורמוסים ושאר כל הנכבשים בין שהמתיקן בין עד שלא המתיקן מטמאין טומאת אוכלין.

ו קור ניקח בכסף מעשר ואינו מטמא טומאת אוכלין. כפניות נקחות בכסף מעשר ומטמאין טומאת אוכלין ר' יוחנן בן נורי אומר בכולן ר' יהודה אומר קור הרי הוא כעץ לכל דבר שהוא ניקח בכסף מעשר ומטמא טומאת אוכלין כפניות הרי הן כפרי לכל דבריהן אלא שהן פטורות מן המעשר.

ז ערלה וכלאי הכרם ושור הנסקל ועגלה ערופה וצפרי מצורע ופטר חמור ובשר בחלב כולן הן מטמאין טומאת אוכלין ר"ש אומר כולן אין מטמאין טומאת אוכלין וכן היה ר"ש אומר יש נותר <שהוא> שמטמא טומאת אוכלין ויש נותר שאינו מטמא טומאת אוכלין כיצד לפני זריקת דמים אין מטמא טומאת אוכלין לאחר זריקת דמים מטמא טומאת אוכלין. פיגול מקדשי קדשים ומקדשים קלים אינו מטמא טומאת אוכלין. כרשינין מטמאין טומאת אוכלין דברי ר' יהודה ור"ש אומר אין מטמאין טומאת אוכלין אמר לו ר' יהודה יש לך דבר שהוא חייב במעשרות ואינו מטמא טומאת אוכלין אמר לו ר"ש יש לך דבר שאין מטמא טומאת אוכלין וחייב במעשרות אמר לו ר' יהודה אף אתה כפרת בהלכה.

ח תלתן הכל מודין שהוא מטמא טומאת אוכלין ביקי אינו מטמא טומאת אוכלין [קור ששלק מטמא טומאת אוכלין]. התמרים והגרוגרות שנתנן בקדירה לתבלין מטמא טומאת אוכלין עד שיפסלו לכלב <ר' יהודה אומר> חגבים שנתנן בקדרה והחבילו מטמאין טומאת אוכלין עד שיפסלו מלאכול לאדם.

ט אמר רבי יהודה לא נחלקו ר' אליעזר וחכמים על חלות דבש שאינן מקבלות טומאה באיביהן. ומימיהם של כהנים לא נמנעו בוזקין יין בטומאה ורודין אותן בטהרה על מה נחלקו על השבת ועל השביעית שר"א אומר הרי היא כקרקע וחכ"א הרי הוא ככלי. ואם היה מחובר בטיט הכל מודין שהוא כקרקע לכל דבר. היה נתון על גבי שתי יתידות הכל מודין שהוא ככלי לכל דבר.